

‘Constant belegd blijven is een hedge tegen de hoge inflatie’

De oorlog in Oekraïne, naweeën van corona en torenhoge inflatie zorgden in 2022 voor flinke schokken op de beurs. Arnoud Boot, hoogleraar financiële markten aan de Universiteit van Amsterdam, en Gerben Everts, directeur van de VEB, **blikken terug op het afgelopen beursjaar en kijken vooruit naar 2023.**

1 Lang niet alle bedrijven deden het slecht op het Damrak. Onder andere olie- en gasbedrijven als Shell sprongen eruit met torenhoge omzetten en winsten, met als gevolg dat de Europese Commissie die winsten wil gaan afroemen. Is dat terecht? **Boot:** “Ik vind de ophef over die winsten terecht, en ik ben dus in principe niet tegen belasting op overwinsten. Ook omdat ze het gevolg zijn van bijzondere omstandigheden die niets te maken hebben met de kwaliteit van bedrijven. Energiepolitiek is eigenlijk voor de helft een overheidsvraagstuk.

De vraag is wel of je met een goed geweten achteraf kunt ingrijpen bij private partijen. Daar moet je buitengewoon voorzichtig

mee zijn, want het is een vorm van onteigening. Als je hieraan begint, zet je de deur open voor meer zaken. Ik ben bevreesd dat we in komende jaren tientallen redenen zullen vinden om op eenzelfde manier in te grijpen bij andere bedrijven.”

Everts: “Een groot deel van de ‘winst’ van Shell is eenmalig. Als je dit politiek denken doortrekt, dan had je over 2021 ook de vaccinfabrikanten extra moeten belasten voor de overwinsten die ze gemaakt hebben in de pandemie. Die partijen waren gewoon uitstekend gepositioneerd voorafgaande aan de covid-crisis en hebben snel doorgeschakeld. Ga dan maar eens zeggen: ‘dank voor je

bijdrage, lever je winsten hier maar in’. Dat is niet uit te leggen. De overheid moet voorspelbaar zijn en had veel eerder het belastingstelsel moeten hervormen, met meer nadruk op verbruiks- en milieubelasting.”

Boot: “In de olie- en gassector zijn het vooral geopolitieke factoren die bepalen wat er gebeurt. Dat kun je eigenlijk geen markt noemen. Er waren dus nooit zulke extreme overwinsten geweest als we het anders hadden ingericht. Als we factoren als vervuiling bij de productie – zaken die wij economen externe effecten noemen – inderdaad zouden beprijzen, dan denk ik dat Shell jaren eerder was begonnen met verduurzaming.”

‘IK VIND DE OPHEF OVER DE WINST VAN SHELL TERECHT’

Arnoud Boot